

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Fundamentos de intervención logopédica		Código	652G04005
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Pérez Crego, María Cristina	Correo electrónico	cristina.pcrego@udc.es	
Profesorado	Garcia Real, Teresa Juana	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es	
	Pérez Crego, María Cristina		cristina.pcrego@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia de Fundamentos da intervención logopédica sitúase no 1º cuatrimestre do 1º Curso do Grao en Logopedia; polo tanto, trátase dunha materia que permite introducirse nos coñecementos necesarios para o estudo no campo da logopedia. A logopedia é unha disciplina de carácter multidisciplinar que comparte o seu estudo sobre a comunicación humana con outras disciplinas relacionadas coa medicina (neuroloxía, psiquiatría, neuroloxía, fisioloxía...), así como coa lingüística, a pedagogía, a psicoloxía...			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos: sen cambios. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen: todas excepto prácticas clínicas. *Metodoloxías docentes que se modifican: prácticas clínicas que se farán virtualmente sempre. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: sen cambios, excepto as prácticas clínicas que se farán a través de tutorías virtuales. 4. Modificacións na avaliación: sen cambios. *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: Sen cambios.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A13	Coñecer os principios xerais de la intervención logopédica.
A14	Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.
A24	Coñecer o concepto de Logopedia, obxecto e método; A profesión de logopeda; A Historia da Logopedia; A deontoloxía e a lexislación relevante para o exercicio profesional.
A25	Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade de organizar e planificar.

B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B17	Saber expresarse en público.
B19	Ter compromiso ético.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñece e diferencia os conceptos fundamentais relativos aos trastornos da comunicación, da linguaxe, da fala, da voz e a audición e as funcións orais non verbais.		A6	B7 B9
Explica os conceptos e principios xerais da intervención logopédica, identificando e diferenciando segundo as súas competencias, así como as funcións de prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.		A13 A14 A24	B16 B17
Identifica e diferencia as características da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial...		A13 A16 A32	B7 B9 B16 C8
Comprende e analiza a profesión de logopeda, o seu obxecto e método, atendendo ás súa evolución histórica, características e á deontoloxía e lexislación actual para o exercicio profesional.		A14 A24 A32	B7 B9 B19
Demostra o manexo de instrumentos de recollida de información pertinentes para estudar a realidade que envolve á profesión do/da Logopeda.		A32	B16 B19 C8
Pon en práctica os coñecementos adquiridos acerca da profesión de Logopeda e a súa labor nas diversas institucións educativas, sanitarias e sociais.		A25 A32	B16 B17 B19 C1 C8
Pon en valor a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			B19 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Introducción á intervención logopédica.	1.1. Historia e aproximación conceptual da Logopedia. 1.2. Patoloxías da comunicación verbal e destinatarios da intervención logopédica. 1.3. Funciones, ámbitos de actuación e perfil del logopeda. 1.4. Necesidades formativas para la intervención logopédica.
Tema 2. Fundamentos básicos nas alteracións da comunicación verbal: concepto, etioloxías, características e tipos clínicos.	2.1. Alteracións da voz. 2.2. Alteracións da audición. 2.3. Alteracións da fala. 2.4. Alteracións do linguaxe (adulto, infantil).
Tema 3. Evaluación das alteracións da comunicación verbal para a intervención logopédica: anamnese e exploración específica.	3.1. Voz 3.2. Audición. 3.3. Fala. 3.4. Linguaxe.
Tema 4. Metodoloxía para a intervención logopédica: Programación terapéutica.	4.1. Indicación da terapia e grao de preferencia. 4.2. Obxectivos y priorización deles. 4.3. Sistemática. 4.4. Selección dos exercicios terapéuticos. 4.5. Criterios de alta e informe terapéutico.

Tema 5. Introdución á intervención logopédica para as alteracións da comunicación verbal.	5.1. Obxectivos da intervención: prevención e tratamento. 5.2. Introdución á intervención das alteracións da voz, audición, fala e linguaxe: principios básicos, recomendacións, indicacións e obxectivos específicos. 5.3. Control da eficacia da intervención logopédica: parámetros de control, valores de referencia e frecuencia.
---	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A6 A13 A14 A16 A24 A25	21	0	21
Análise de fontes documentais	A6 A13 A24 B7 B9 B17 C1 C8	2	10	12
Prácticas clínicas	A13 A14 A16 A32 B7 B9 B16 B19 C1	7	35	42
Lecturas	A6 A16 A32 B7 B9	1	10	11
Proba de resposta múltiple	A6 A13 A14 A16 A24	2	36	38
Estudo de casos	A14 A32 B16 C1 C8	3	15	18
Atención personalizada		8	0	8
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	exposición oral do profesor na que se traballarán os contidos que compoñen o marco teórico, complementada co uso de presentacións e soportes audiovisuais, así como a introdución de preguntas dirixidas ao alumnado en forma de actividades de aula, a fin de que a aprendizaxe ten un carácter máis dinámico e permite a participación dos alumnos. A estrutura das sesións maxistrais rexerase pola orde establecida nos contidos de aprendizaxe, teoricamente introducindo cada un dos temas e subtópicos; ofreceranse bibliografía e documentación adicional aos estudantes para afondar na materia; e o traballo teórico complementarase en cada sesión con actividades prácticas.
Análise de fontes documentais	Actividades destinadas a que os estudantes realicen a lectura crítica e a análise das distintas fontes documentais de calidade relevantes para os temas de busca (relacionados coa Logopedia) Como actividade grupal (5-6 alumnos), cada grupo fará un informe resumo, sintetizando en orde as ideas máis relevantes atopadas.
Prácticas clínicas	Nas prácticas clínicas e preferiblemente virtuais e, sempre que sexa posible, tamén en persoa en pequenos grupos de traballo, levaranse a cabo prácticas de avaliación e intervención de trastornos da voz, audición, fala e linguaxe. Así como ver vídeos específicos para comprender mellor os diferentes aspectos para a intervención logopedia (coñecementos básicos, avaliación e intervención)
Lecturas	Realizarán lecturas sobre alteracións na comunicación verbal para reflexionar e responder a preguntas específicas e propostas polo profesor. Esta actividade terá lugar durante as sesións interactivas, predominando o ambiente virtual.
Proba de resposta múltiple	Ao longo da docencia desta materia levaranse a cabo tres probas de elección múltiple. Virtual Proba 1 rematando os temas 1 e 2. Proba 2 rematando os temas 3,4 e 5. Proba 3 na data oficial do exame para avaliar toda a materia

Estudo de casos	Presentaranse casos clínicos con algunhas das alteracións ensinadas no tema 2 (voz, audición, fala e linguaxe) para introducir aos estudantes no manexo de datos clínicos, termos específicos e metodoloxía de programación terapéutica para a intervención logopédica. Levarase a cabo en grupo (número de participantes a determinar, dependendo do número de alumnos) e, será no grupo no que se analice, débátese e avalíe o caso presentado e se discuten os feitos e as posibles solucións ata chegar a unha decisión. razoado a través dun proceso de discusión.
-----------------	---

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Análise de fontes documentais Lecturas Prácticas clínicas	Ofrécese atención ao alumnado en tutorías individuais e / ou en grupo tanto para o desenvolvemento e a corrección do traballo na aula (análise de fontes documentais, lecturas, casos prácticos) como para a resolución de dúbidas para o exame (proba de resposta múltiple) , co fin de rastrexar a evolución da aprendizaxe e un rexistro do seu traballo persoal. Os alumnos asistirán á programación de tutorías establecida polo profesor para o 1º semestre. Recoméndase solicitar previamente, por correo electrónico, unha cita para mellor organización.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A6 A13 A14 A16 A24	A lo largo da docencia desta materia se realizarán tres pruebas de respuesta múltiple. Prueba 1 ao rematar los temas 1 y 2. Computa 20% Prueba 2 ao rematar los temas 3,4 y 5. Computa 40% Prueba 3 na data oficial de examen, para evaluar toda a materia. Computa 40%.	100

Observacións avaliación
Primeira oportunidade: para superar a materia é necesario superar todas as probas realizadas, é dicir, o alumno debe obter polo menos 1 punto na proba 1, 2 puntos na proba 2 e 2 puntos na proba 3. Segunda oportunidade: o alumno só fará unha única proba na data do exame oficial e para superar a materia necesitará obter polo menos 5 puntos sobre 10 posibles.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Castellanos López, M.A., Pérez Moreno, E. y Simón López, T. (2018). Métodos de investigación en logopedia. Madrid: Síntesis - Gallardo, J.R. y Gallego Ortega, J.L. (2003). Manual de logopedia escolar: un enfoque práctico (4ª ed.). Málaga: Aljibe - Gallego Ortega, J.L. (1999). Calidad en la intervención logopédica: Estudio de caso. Málaga: Aljibe - Gutiérrez Zuloaga, I. (1997). Introducción a la historia de la logopedia. Madrid: Narcea - Lou Royo, M.A. y Jiménez Correa, A. (1999). Logopedia: Ámbitos de intervención . Málaga: Aljibe - Nolla Casals, A. (2015). La logopedia. Barcelona: Editorial UOC - Peña-Casanova, J. (2014). Manual de logopedia (4ª ed).. Barcelona: Elsevier Masson - Perelló, J. (2002). Diccionario de Logopedia, Foniatría y Audiología (2ª ed.). Barcelona: Ediciones Lebón - American Psychological Association (2010). Manual of the American Psychological Association (6ª ed.). Washington: American Psychological Association

Bibliografía complementaria	- Hernández Fernández, A. (2011). Aspectos sobre formación en audición y lenguaje, logopedia y apoyo a la integración. Granada: Educiones ADEO
------------------------------------	--

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Anatomía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04001
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Bases didácticas da intervención logopédica/652G04008
Materias que continúan o temario
Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027
Intervención logopédica nos trastornos da linguaxe/652G04034
Observacións
Recordad que durante as actividades presenciais, si se pudieran facer, obligatorio o uso da mascarilla.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías